

۱- اگر متهم آمادگی دفاع داشته باشد و تقاضای استمهال نکند، رسیدگی به صورت فوق‌العاده قبل از مهلت هفت روز از تاریخ ابلاغ، منع قانونی ندارد.

۲- محکومیت اضافه خدمت کارکنان وظیفه نیروهای مسلح باحضور محکوم‌علیه در یگان و انجام خدمت اجرا می‌شود و از شمول ماده (۳۷۷) قانون آیین دادرسی کیفری خارج است.

سؤال:

۱- در پرونده‌هایی که متهم در اجرای قرار تأمین کیفری در بازداشت بوده و اصطلاحاً پرونده زندانی دار اطلاق می‌گردد، باتوجه به اینکه ماده ۳۴۳ قانون آیین دادرسی کیفری اشعار می‌دارد: فاصله بین ابلاغ احضاریه تا جلسه دادگاه نباید کمتر از یک هفته باشد، آیا رسیدگی به صورت فوق‌العاده (تعیین وقت کمتر از یک هفته) منع قانونی دارد یا خیر؟

۲- پس از صدور حکم درخصوص پرونده های زندانی دارد (باتوجه به اینکه ارسال ابلاغیه به واحد ابلاغ و دریافت آن زمان بر بوده و این امر برخلاف منویات ریاست محترم قوه قضاییه موجب ماندن متهم در زندان و تحمیل هزینه اضافی بر بیت‌المال گشته) آیا احضار متهم جهت ابلاغ رأی، وجاهت قانونی دارد؟ به‌عنوان مثال در پرونده‌ای که متهم به اضافه خدمت محکوم شده و در زندان بازداشت می‌باشد، اگر ابلاغ از طریق واحد ابلاغ صورت پذیرد، باعث می‌گردد زندانی علی‌رغم اینکه واجد شرایط آزادی است، مدت اضافه‌ای را در زندان بماند تا جواب ابلاغیه به دفتر دادگاه واصل گردد، آیا احضار زندانی و ابلاغ رأی به صورت حضوری منع قانونی دارد؟

۳- برابر ماده (۳۷۶) قانون آیین دادرسی کیفری، هرگاه رأی بر براءت، منع یا موقوفی تعقیب و یا تعلیق اجرای مجازات صادر شود و متهم در بازداشت باشد، بلافاصله به دستور دادگاه آزاد می‌گردد. از طرفی ماده (۳۷۷) همین قانون اشعار می‌دارد: هرگاه متهم با صدور قرار تأمین در بازداشت قبلی مراتب را به زندان اعلام تا بیش از میزان محکومیت در زندان نماند. حال باتوجه به مراتب، محکومیت اضافه خدمت که در دادگاه‌های نظامی برای متهمین در نظر می‌گیرند و در مواد قانونی فوق، قانون گذار در مورد آن صراحتاً اظهار نظر نکرده، طبق ماده (۳۷۶) قانون مزبور باید بلافاصله به دستور دادگاه از زندان آزاد شده، یا طبق ماده (۳۷۷) مراتب باید به زندان اعلام تا محکومیت وی (طبق بند الف ماده ۶۴۱ همین قانون) تقویم تا بیش از میزان محکومیت در زندان نماند؟

نظریه: ۱۳۹۸/۱۰/۰۷ - ۱/۳۴/۱۹۵۲۵۴

پاسخ:

۱- مهلت مقرر در ماده (۳۴۳) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲، به منظور رعایت حقوق طرفین پرونده خصوصاً متهم از حیث تدارک دفاع است. بنابراین در فرض پرسش چنانچه متهم آمادگی دفاع داشته باشد و

تقاضای استمهال نکند، رسیدگی قبل از مهلت هفت روز از تاریخ ابلاغ منع قانونی ندارد.
ضمناً نظرات شماره ۷/۹۴/۳۱۴۵ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۱ و ۷/۹۴/۳۴۰۰ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۰۸ اداره کل حقوقی قوه قضاییه مؤید این عقیده است.

۲- باعنایت به مواد (۱۷۵) و (۳۸۰) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲، ابلاغ آراء یا از طریق سامانه‌های الکترونیکی و یا حضوری و یا توسط مأموران ابلاغ انجام می‌شود. محکومیت اضافه خدمت کارکنان وظیفه نیروهای مسلح باحضور محکوم‌علیه در یگان و انجام خدمت اجرا می‌شود و از شمول ماده (۳۷۷) قانون مذکور خارج است و صرفاً ایام بازداشت قبل از حکم برابر ماده (۶۴۱) نسبت به اضافه خدمت قابل احتساب است، بنابراین در فرض پرسش به لحاظ عدم قابلیت احتساب ایام بازداشت پس از صدور حکم نسبت به محکومیت اضافه خدمت و اینکه اجرای حکم باحضور محکوم‌علیه در یگان و انجام خدمت در طی زمان اجرا می‌شود، پس از صدور رأی، محکوم‌علیه باید از زندان آزاد و جهت انجام خدمت به یگان مربوط معرفی شود.